

בצל עצי עדן

שיחה מיוחדת מפי הגאון הגדול
ר' סיני הלברשטאם שליט"א
רב ואב"ד שיכון ג בני-ברק
ב"ח של ל"ק אדמו"ר זצוקללה"ה זי"ע

03

לקבל
מושגים...

02

נזכרים ונעשים

ראיון מיוחד עם בנו חביבו
של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
הרב מנדל הכהן רחנפלד שליט"א
ראש ארגון 'התאחדות הבחורים'

09

חודש שבט
תשע"ז

סימנה טיפות לימוד
בעלית קו ובסיסית קודש
סיון ל"ק מרן אדמו"ר שליט"א
ד"ר - סגן קצין

להתענג

התאחדות הבחורים • סיון
קצין מילואים • סגן קצין
סיון ל"ק מרן אדמו"ר שליט"א

חינו

שיתופות נכח

לקבל מושגים

מעשה בכפרי פשוט ונבער מדעת, מילדותו גדל בין השחת והתרנגולות, ואת 'השכלתו' רכש בצל הבהמות והרפתות. מימיו לא הסכן לדאות דבר מה מעבר

למקובל בכפרו הקטן אי שם.

את החיטה שהיה מוציא משדותיו היה טוחן במו ידיו עם אבני החיים המיושנות והגוסות שלו, הקמח שהיה מתקבל היה מעורב היטב בפסולת ובעפר ועוד, אך כל זה לא הפריע לו להתקדם במלאכתו. הוא ידע כי כדי לאסל צריך לערב את הקמח במים, ולהכניס לתנור... זהו.

את הלחם הגס וחסר הטעם שהיה מתקבל היה הכפרי אוכל בתאבון שלוש פעמים ביום, 365 ימים בשנה, כמיני שנותיו אשר חיל על אדמתו...

"את זה אוכלים סולם"... הוא חשב לעצמו, ובוזה שותף היה לדעת חמור הנאמן...

עד שבים בהיר אחז נקלע לביתו ידיד נעורים שן, אשר הוא משגדל קצת עקק לעיר הגדולה, הכפרי שהתרגש לקראת אורחו ערך לפניו שולחן מלכים, על השולחן המכוסה מפת צמר גסה הניח לפני האורח ככר לחם חם שיצא זה עתה מן התנור...

האורח טעם ועיניו חשכו, שיניו התקשו לגרום גם את כית הלחם הראשונה, שטעם עפר ואדמה היה בה עיקר...

"זו וי... את זה הוא אוכל...?" הזדעזע האורח בלב, "נעבדך, זה הלחם שלו כל השנים!?"

"ידידי היקר", פנה האיש אל מארחו הכפרי ואמר לו, "מוסרתי אני לגלות לך, כי עם צמח החיטה ניתן להפיק דברים הרבה יותר טובים ומשובחים ממה שאתה חושב ומעלה בדעתך..."

לפני הכל, עם עיבוד נכון של החיטים, כבר תקבל קמח משובח אמיתי, וטעם הלחם יהיה של לחם ולא של משהו אחר... בנסך, יודע תודע ידיד, כי עם קמח אפשר לעשות דברים יותר טעימים ומגוונים מאשר ככרות

לחם שחורים... אתה תוכל להכין גם חלות רחניות, עוגות טעימות, מאפים עריבים, וגם תבשילים שונים טובים אשר לא חשבת עליהם ועל טעמן מעולם...

"בא עימי לביתי ואלמדך מה עושים עם קמח..."

איך זה נשמע לכם, כאגדה ישנה?... בלתי מציאותית...?

הנה סיפורו של געציל בן דודנו, ותשפטו אתם.

מילדותו הוא הולך עם חוויית השבת די ביד. כשהיה בן הילדים הוא היה 'שבת טאטע', כשגדל קצת הוא כבר ידע לטבול את החלה בטוחנה, ומשגדל יותר קצת הוא נעשה כבר לאוהב טשולוט מושבע, ולכשגדל עוד יותר והיה לאיש, הוא כבר נעשה מבין לא רק בדגים ובשרים כי אם גם ביינות... אבל תכל'ס הוא נשאר עם חוויית השבת המצומצמת שלו, מה עושים עם שבת באמת, הוא לא יודע ולא מתאר לעצמו.

געציל נע על אותו ציד שנים רבות, אכילה שינה שתיה וחזור חלילה, וכמוזן עם נימי החובות הבסיסות כיהודי תפילה, קריאת התורה עם תנומה בין גברא לגברא. זה פחות או יותר השבת שלו, מתכנת קביעה שאינה משתנה, והוא, נעבאך, חושב שככה זה הולך אצל כולם, זה השבת שעליה כתוב בסידור שלו, שה לא נתן אותה לגיית הערלים חלילה... רק לישראל עמו באהבה!...

כאן נכנס לתמונה האיש החכם, שפוקח את העיניים:

"איד, הוא צועק שוב ושוב ואינו מרפה, וכי זהו שבת...? כלום יודע אתה איזה תענג מופלא היא השבת כאשר מקדישים בה כמה שעות טובות ללימוד התורה? כלום אתה יכול לדמיין לעצמך כמה שבת בלולה בתורה שונה היא בטעמה וביריחה מן הקצה אל הקצה?"

"אם תסכים לשמוע אלי", אומר האיש החכם, "ותואיל להתסכן כבר מערב שבת עם לימוד התורה הרי תקבל שבת אחרת לגמרי, או אז תבין כי השבת שהכרת עד היום היתה רק המעטפה החיצונית, האריזה המרשרשת והצבעונית, ואילו את המתנה הטובה בעצמה אתה מתחיל לממש רק מעתה, ראו כי ה' נתן לכם את השבת!

בצל עצי עדן

הלימוד בימי שישי - שבת ובשבת קודם התפילה

שיחה מיוחדת לגליון 'להתענג'

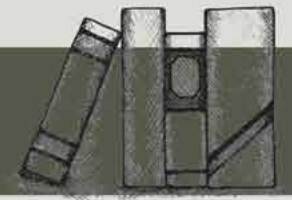
מפי הגאון הגדול ר' סיני הברשטאם שליט"א

רב ואב"ד שיכון ג' בני-ברק, ב"ח של כ"ק אדמו"ר זצוקללה"ה זיע"א

רבים הם המשחרים לפתחו של הגר"ם למענה, להלכה ולעצה. ר' סיני, שבלבו שנוורה פינה המה ומיוחדת לקהלא קדישא - עדת חסידי פינסק קארלין, מפנה שעה יקרה מזמנו העמוס למען המטרה הגורפת - 'אכט שעה פרייטיג שבת'!

יושב ר' סיני ומתייחס לשאלותינו בכובד ראש, מנבא ומפשט, מאיר ומבהיר לאורם ומשנתם הבהירה של רבותינו הקוה"ט זיע"א, מהי הדרך הנכונה לגשר בין הטרדות הרבות המשתרגות דוקא בימי שישי ושבת, לבין המציאות והחייב לנצל דוקא את הזמנים היקרים האלו ללימוד התורה הק. בסיומה של שיחה יוצאים אנו עמוסים בתובנות חדשות, ובתקווה איתנה כי לאור הדברים יצטרפו רבים נוספים למעגל הלומדים הגדול בקהילתנו הק' שאינו מוותר בשום אופן בכל שבוע - 'אכט שעה פרייטיג שבת'! חק ולא יעבור.

כ"ק מוך אדמו"ר ז"ע לצידו יבלח"ט
האון ר' סיני שליט"א

ויש

לראות שלא יצא

שכרו בהפסדו, הן מצד ההכנות לשבת קודש והן
מצד הלימוד, ואין מלכות נוגעת בחברתה.

השיחה מתפתחת לאפיק נוסף – חשוב תחנוך:

בכלל יש לדעת כי אופן ההתנהגות בחלקים הגשמיים
של השבת משפיע גם על החלק הרוחני של השבת
קודש.

מון אדמו"ר ז"ע לא היה מסגף את עצמו, אך מאידך
ידועה מסכת עבודתו בעת האכילה. היה זה פעם בעת
שהרבי ז"ע דיבר בסעודת שבת קודש שלא להתגשם
על ידי המאכלים, שאלהו אחד המסובים והלא בזמירות
שבת קודש שנתחברו על ידי משוררים בעלי רוח הקודש
מוצאים אנו לשונות של 'להתענג בתענוגים ברבורים
ושליו ודגים', 'לערוך בשולחן לחם חמודות', 'אגוזי
פרך ורימונים', וכן הרבה על זה הדרך, ומה גם דאיתא
'רבה במעודים וממתקים', ובגמ' (שבת קי"ט) מובאים
גוזמאות ממש על כמויות מיני מאכלים שהיו האמוראים
מכינים לשבת קודש; עשרים וארבעה מיני בשה וכו'.

על אתר שלף הרבי את התשובה המתבקשת; 'אכן, כן, אך
לא כתוב כמה לאכול מכל דבר'...

ניתן לאכול ח"י מאכלים, או אפי"כ וכו'... אפשר לאכול
ארבע קוגליץ בשבת חנוכה ושש בשבת שקלים, השאלה
היא רק כמה אוכלים, ולמי מכינים את המאכלים, אם
לעצמינו או לכבוד השבת.

החסיד ר' ולמן בריזל ז"ל היה חוזר תדיר בשם התולדות,
כל המענג את עצמו בשבת לא נאמן, כי אם כל

אך אם רואים הם כי לדברים אלו יש להם זמן
בשפע, ורק לענין הלימוד עסוקים וטרודים
הם, אות וסימן הוא כי לא הטרדות ימנעם
מן הלימוד, כי אם חוסר הרצון והחשק. בעיה
זו אם כן דורשת טיפול מיוחד בלא כל קשר
לטרדות היום...

האמת תיאמר - מוסף ר' סיני, אשר מי
שמלחמתו עם היצר הרע עומדת בדברים
אלו, עליו להודות לה על כך. ישנם כאלו
הנלחמים בדברים קשים יותר, אם המלחמה
אוחזת במצב שכזה - כשהשאלה היא אם
ללמוד או לא, עדיין קל למצוא עצה איך להתגבר ולנצח
את היצר.

ר' סיני ממשיך ומבהיר:

יש להדגיש כי על אף ששבת יעשה כולה תורה, מצד שני
אין לזלזל בהכנות לשבת קודש.

לפני מורי ורבי הגר"ש וואזנער זיע"א הגיע פעם יהודי
עם הצעה ייחודית; ברצונו להקים כולל למשך שתיים
לפני כניסת השבת. להפתעתו התנגד הגר"ש בטענה כי
מעשה יתרו האברכים עצמם בבית כי עליהם ללכת
לכולל, וימנעו מהעזרה בבית. לבסוף אישר הגר"ש את
הקמת הכולל בצורה שמתוך שש שעות לפני שבת יש
ללמוד שתיים, כך שלא תהיה שעה מוחלטת שבה
יכולו לתרוץ ולומר - חייבים ללכת לכולל.

הענין מתחלק איפוא לג' הדרגות בבחינת לטהר טמאים
ולטמא טהורים. יש את הבחורים שבדרך כלל כמעט
ואין כל עול מוטל על צווארם בערב שבת, עליהם מוטל
החיוב לנצל דווקא זמנים אלו ללימוד ולחזרה.

יש גם את האברכים הטרשים שעדיין כמעט ואינם
נושאים בעול הריחים על צוואריהם, להם מותר עדיין גם
כן להמשיך בקדושת הבחורים...

לעומתם יש את האברכים המבוגרים יותר בעלי המשפחות
הברוכות, אשר בכל ערב שבת נופל עליהם עול של הכנת
הבית לשבת, אליהם מיועדים הדברים הנאמרים בענין
הטרדות, אין לצמצמם ולהוסיף כמה שיותר בעסק
התורה על אף הכל. עליהם גם להבדיל ולהשכיל, אשר
ביום זה מוטלות עליהם מצוות נוספות חוץ מן הלימוד,

'זכר ליציאת מצרים' וכו'. על זה הדרך איתא מהרה"ק
ממונקאטש זיע"א, כי הכוונה בקידוש בתיבות 'זכרון
למעשה בראשית', 'זכר ליציאת מצרים', סגולתה לזכירת
התורה שלומדים. ישאל אם כן השואל, והלא כמה וכמה
מסכתות ולימודים למדתי בשבת קודש ואיני זוכרם?!

אלא ודאי כי הדבר תלוי באיכות שמירת השבת, שכאשר
משמרים את השבת כהלכתה מבואה ועד צאתה, ומקדשים
אותה בדיבור ובמעשה כפי שדרשו חז"ל - 'ודבר דבר', שלא
יהא דיבורך של שבת כדיבורך של חול, ובכל שאר פרטיה
ודקדוקיה, אזי כשלומדים בה תורה, שייך הסגולה של
זכירת התורה בשבת.

ולאו דווקא תורה לשמה, שהרי בלימוד תורה לשמה אין
שייך שכחה אפי' בסתמא, רק אפי' בלימוד התורה כל אחד
לפי ערכו, 'ויפל דער שבת איז א שבת' לפי זה נקרא לימוד
התורה בשבת, ואזי אין שוכחים את הלימוד הנלמד בשבת,
ולפי זה גם זוכים להא דאיתא בבית אהרן על לימוד לפני
התפילה שהוא גן עדן העליון, כל אחד לפי ערך עבודתו
בשמירת השבת.

מה אומרים לאלה שמתרצים עצמם כי הם עסוקים בטרדות והכנות לשבת קודש?

ראשית כל - פותח הגר"ס - יצייר כל אחד לעצמו שנדיב
מסויים ממנן מילגה של 1000 \$ לכל אחד שלומד עשרה
שעות בימי שישי ושבת, נראה אז איפה ימצאו הטרדות את
מקומם, ומה תהיה ההתייחסות בבית לכך...

אך גם בלי כל זה, אף כי יאמרו שכשנזמנים מילגה על
הלימוד אזי המצב שונה - מורה לנו הגר"ס בהחלטיות,
כתבו בשמי לכל אלו שאומרים כי טרודים הם בימים אלו
והדבר מונעם מלימוד, אשר בקשה אחת קטנה יש לי מהם,
עליה יקפידו בחזוקה; אם טרודים הם כל כך בימי שישי מן
הבוקר ועד הערב, אנו גם לא יענו לפלאפונים ולא יסתכלו
בעיתונים ביום זה כלל וכלל, אף לא במוספים התורניים,
שהרי טרודים ועסוקים הם. דבר זה יעמוד להם לזכות עת
יעמוד לפני משפט בבית דין של מעלה, ויזכרעו לכף זכות;
אשר אם כך נהגו, ודאי המצב דרש מהם באמת להתעסק
בצרכי השבת משך כל היום ללא הפסקה ואף שכן יקבלו
על כך...

השיחה נפתחת בחשיבות ומעלת הלימוד בימי שישי שבת:

איתא מהרה"ק ר' צדוק הכהן מלובלין, כי הגה כמו שכל
דבר שהתעורר לזמנו התעורר בבחינה נצחית שבכל שנה
ושנה מתעוררים שוב אותם עניינים, על זה הדרך, מכיון
שבשבת נתנה תורה לישראל, הרי שהדבר נצחי ובכל שבת
ישנה קבלת התורה מחדש.

מסופר על תלמיד שהגיע להתאונן בפני ראש הישיבה על
כך שאינו רואה סימן ברכה והצלחה בלימודו. לאחר שיחה
קצרה בה בירר ראש הישיבה עם הבחור את סדר יומו,
ענהו ראש הישיבה קצרות; 'כנראה שכשלומדים שבעה
ימים בשבוע, מצליחים יותר מאשר אם לומדים רק חמשה
ימים בשבוע'...

בפרט 'ביי אונו' - אצלנו הרי איתא בבית אהרן כי
כשלומדים כל השבוע דף גמרא קודם התפילה הרי זה גן
עדן התחתון, ובשבת - גן עדן העליון. ודאי שמי שלומד
וממלא את זמנו גם במשך כל ימות השבוע, הוא יזכה ביתר
שאת לאותו גן עדן העליון. כשילמד גם בשבת קודש קודם
התפילה.

בשלהי גמרא מגילה; משה תיקן להם לישראל שיהיו
שואלך ודורשין בעניניו של יום, הלכות פסח בפסח, הלכות
עצרת בעצרת - הלכות חג בחג. והקשה המהרש"א מדוע
לא נזכר גם ראש השנה ויום הכיפורים, והירץ כי בתשובה
יש לעסוק כל השנה, ולא דווקא בימים אלו.

על זה הדרך הוא גם בשבת. הלכות שבת יש ללמוד כל
השבוע, ומכל שכן בשבת עצמה - מי שרוצה ליכות לאור
השבת, הרי שחוץ מן ה'הייליגע טשולנט און קוגל' של
שב"ק יש לו לדעת כי נר מצוה ותורה אור, האור של המצוה
מונה בתורה, אם בלימוד הלכות שבת ואם בלימוד ביום
השבת, אזי זוכים לאורה ולקדושתה של השבת, בבחינת
'בשבת נתנה תורה', כי שבת והתורה חד הם.

ר' סיני מוסיף מרעיוניו תנאי נוסף לקדושת התורה בשבת:

הנה איתא ב'שפת אמת', כי התורה שלומדים בשבת
אין בה שכחה, באשר שבת היא בבחינת זכרון,
וכמו שאנו אומרים: 'זכר למעשה בראשית',

שידע שהוא הולך להיות עסוק כמה שעות בהכנות לשבת קודש, ורצה לדבר עם אי מי בלימוד, ולשמך כך קרא לי, בתור חברותא ללימוד באותו זמן...

באמת אמרו - מוסיף הגר"ס - לשבת וללמוד יכולים רבים וטובים, אך השילוב הזכור של תורה בתוך הטרדות - לאו כל מוחא סביל דא.

מכל מקום, גם לאלו שאינם במדרגה זו, עדיין יש אופן נוסף של שילוב הלימוד בימי טרדה:

אצל הרבי זיע"א ראינו דבר נפלא, תמיד הוא אחז באמצע ללמוד. כשהיה צריך לנסוע לחתונה, או אפילו נסיעה למירון וכדו', אף פעם לא נקטע רצף הלימוד.

באותו סגנון, גם מי שאינו נמצא בדרגה כזאת שהוא מסתובב תמיד עם גמרא קטנה או עם אוזניה של נגן, מכל מקום, ההליכה למכולת ולמקוה וכדו' אינם אמורים להוציא אותו מרצף הלימוד. יעשה מה שצריך ויחזור לתלמודו. מי שיוצא באמצע הכולל לסידור דחוף וידע שהחברותא מחכה לו, הרי שהרגשתו היא שהוא אחז באמצע הלימוד. כך צריכה להיות ההרגשה בימי שישי ושבת לגבי הטרדות והמניעות.

השיחה ממשיכה לסוב אודות העבודה הראויה בזמנים אשר היצו מתגבר בהם:

את הסיפור הבא שמעתי באזני מפי כ"ק הרבי מקלויזנבורג ז"ע. היה זה בשנות בחרותו, כשהגיע פעם אל הר"ק מהר"ד מבעלזא ז"ע. נהוג היה שם, אשר נכדיו של הרבי, וכן בנשק"ם אחרים שהגיעו, היו מתכבדים לעמוד מאחורי כסאו של הרבי. הדבר היה נחשב כקירוב חזק.

מיד לאחר הבדלה - סיפר הקלויזנבורגער רב' - הסתובב אליו המהר"ד ופסק: 'מקובלני כי לאחר הבדלה צריך ללכת מיד ללמוד, ובוה נכנסת ההצלחה בלימוד כל השבוע'.

הרי לנו כי בזמנים אלו, במקום להעביר את הזמן על דא ועל הא, כמו שהיה הרבי זיע"א קורא לזה, 'צי רייבן די צייט'... יש להתחיל את השבוע מיד בלימוד התורה הק', ואף את הסיפורים הנחוצים יש להשאיר לאחר

ביטול תורה הוא. רבינו במענה לא הבין את השאלה; 'למה יהיה הדבר ביטול תורה?' 'זהו יודע אתה בודאי דף גמרא בעל פה, אם כן בהליכתך ודאי תחזור עליו, ואף בעת השירה תוכל להגות במחשבתך בתורה הקדושה, מהי אם כן הסתירה, ומדוע ביטול תורה תקרא לזה?'

סיפור זה מעלה מסר נפלא, ועוקר מן היסוד טעות נפוצה. אנו רגילים לחשוב כי לימוד נקרא רק מצב בו יושבים על כסא מול הסטנדר והגמרא פתוחה לפנינו - רק כך ניתן להשיג את אותו גן עדן העליון. ולא היא, דביקות בתורה שייכת בכל מצב, גם כשעומדים בתור במכולת ניתן לעמוד עם גמרא קטנה, וגם כשמסדרים את המוצרים המוח יכול לעסוק בתורה.

סיפור נוסף מחייו של הרבי זיע"א מעלה את אותה מסקנא:

היה זה בשנות אלמנותו של הרבי. אם בימות החול, ואם בערבי שבתות, היה הוא מכין ומסדר הכל, הרי שגם כשהגיעה אותה שבת של שמחה שערך הרבי לאחד מהבנים, נפל העול כולו על הרבי, והיה עליו להכין ולבשל כמויות גדולות, דבר שדרש מאמץ כביר וזמן ארוך.

מספר אחד מתלמידיו של רבינו; הרבי קרא לי באותו יום וביקש ממני ללמוד איתו יחד את הסוגיא הנלמדת בשיעור. לכשהגעתי אחז הרבי בעיצומן של ההכנות לשבת, ובתוך כדי כך פנה אלי באמרו: 'בינתיים, הבה נחזור יחדיו על דף גמרא פלוני ועל המפרשים', כך תוך כדי הכנת עיסת הקוגל, ההכנסה לתנור וכו', עמדנו וחזרנו יחד על סוגיות שלמות ב"ש, כששאלתי - 'מתי נלמד?' עונה הרבי - 'עוד מעט, לכשנגמור'...

כך עמדנו כמה שעות, משך כל זמן ההכנה, והעברנו בשיחתנו עוד ועוד דפים ומפרשים, תוס' ומהרש"א, סוגיות ומערכות, כשכל הזמן אני ממתין ללימוד עם הרבי.

בסיום העבודה, להפתעתי, הודה לי הרבי ופטרני לשלום. כששאלתי שהרי הרבי רצה ללמוד, מתחמק הרבי בתשובה לא ברורה - 'חשבתני שיהיה זמן, וכו'. רק לאחר פרק זמן חדרה ההבנה למוחי, כי בעצם הרבי

היה ר' זלמן מזומר 'מגן אבות' בליל שב"ק היו החלונות רועדים מן העוצמה והריתחא דקדושה, או ר' זלמן ברזיל, שאפי' כשהיה כבר בכסא נלגלים היינו רואים אותו יושב ולומד ב'שול' מיד לאחר הטשולנט.

גם החסיד המפורסם ר' יצחק דוד קימפלינגער (גרומסקו, אביו של ר' זלמן) אשר בכל ליל שב"ק היה הוגה בתורה הק' משך כל הלילה בחדוותא דשמעתתא, היה זה עונג שבת נכון ואמיתי.

בדרך מליצה אמרו: פעם בדור תלמידי הבעש"ט, היה 'עין רואה', חוו את הסיפור במציאות, לאחר מכן עברו הדברים בסיפור-בחינת אופן שומעת, ואילו היום - וכל מעשך בספר וכתבים, מה גם בעלונים ובהקלטות...

יהודים אלו שאנו מדברים מהם, לא רק היום נדיר למצוא כאלו, גם פעם לא היו הרבה מהם בנמצא, והדיבור מהם הוא בבחינת האמנותי כי אדבר כמו שפירשו צדיקים, שכשמדברים וחוזרים הרבה, בסוף גם נכנס משהו אל תוככי הלב פנימה. השי"ת יעזור גם לנו שנזכה לכל הדברים הנאמרים.

איך בכל אופן משלבים בין הטרדות לבין הלימוד בצורה ראויה?

בשנות אלמנותו נשא הרבי זיע"א בעצמו בעול כל הבית על כתפיו. השכם בבוקר היה קם לכנס בידיו את הכביסה לילדיו, וכך במשך כל היום היה עסוק במטלות השונות של הבית, ועם כל זה היו עיתותיו בידו באופן מופלא. מהו אם כן הסוד? - ר' סיני בונה את הדברים נדבך ע"ג נדבך:

שאל פעם בחור את הרבי זיע"א אם ילך ללוות חתן בשבת קודם התפילה, שמא

המענג את השבת, מי שזכה אי פעם לסעוד על שולחנו של הרבי זיע"א היה רואה בחוש אשר משולחן גבוה קא אכיל. לדוגמא: חן מיוחד היה לראות את הרבי משייר את הבשר בצלחת הטשולנט עד לאחר ברוך קל עליון - כנהוג. האכילה לא היתה במהירות ובחפזון, כל דבר היה מחושב ומסודר כראוי לכבוד שבת.

בגמרא ברכות - המאריך על שולחנו מאריכין לו ימיו ושנותיו, ופירש רש"י - המאריך בהכנסת אורחים. הנה כי כן זוהי דוגמא לאופן הנכון בו המאכלים מוכנים ומוגשים לשולחן לכבוד שבת קודש ולא לכבוד עצמו. כאשר נזהרים שלא להתגשם בשבת קודש, ממילא כל הפרייטיג שבת' נראה אחרת בבחינת מצוה גוררת מצוה, ואחרי סעודה שכזו ניתן להתיישב ללימוד של 'אכט שעה'...

מאידך, כשסעודת השבת כוללת ג' מיני דגים, ג' מיני בשר, קינוחי פיצוחין קליות ואגוזים, אין ספק כי לאחר סעודה שכזו - שינה בשבת תענוג...

הרבי זיע"א אמר פעם למישהו, כי גשמיות ורוחניות אינם אמורים להיות סתירה, כשהגשמיות מפריעה לרוחניות אות הוא כי אינה נעשית באופן הראוי.

ובאמת, ההפרעות ללימוד בימים אלו - שישי ושבת, בדרך כלל אינם נובעים מן ההכנות והטרדות עצמן, הא למה הדבר דומה, לאחד שיאמר כי הנחת תפילין וקריאת שמע הרי הם ביטול תורה... כי אכן הסיבה האמיתית להתרופפות עמודי תורה בימים אלו היא מצד רוח והנהגת הבטלה וה'נאך גילאזיקייט' הבאה מצד היצר.

ה'קארלינער דאוונען' עצמו אמור להכניס חשק ותבערה ללימוד התורה הק' בימים אלו, אך כל זה בתנאי שלא קראו עיתונים ולא דברו דברים בטלים בזמן הפנוי... שזה מקלקל הכל.

יש לנו ללמוד מחסידי קמאי, באיזה מצב מרומם היו שרויים בימים אלו והיכן היו מעיניהם נתונים, תמיד ידעו הם להבדל מן הרעש והחיצוניות ולהיתפס בעומק הפנימי - 'ביי די נקודה'... אם נקח למשל את ר' זלמן גרומסקו, שאדמו"ר ז"ע היה מספר שכאשר

כ"ק מרן אדמו"ר ז"ע לצידו ראש הישיבה זצ"ל ויבלח"ט הגאון ר' סיני שליט"א

נזכרים ונעשים

לנוכח המחזה המפואר, בו אנו רואים את בחורי החמד שוקדים על תלמודם בימי שישי ושבת קודש. וכבר בליל שישי מקבלים על עצמם בקבלה את שעות הלימוד, ורושמים זאת על כרטיס אשר נמסר לכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א.

רצינו לשמוע:

כמה שנים מוזיקים הבהורים בקבלה יקרה זו?
איך מעודדים את הבהורים ללמוד?
מי מוסר את הכרטיסים לכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א?
לכך פנינו אל העומד בראש התאחדות הבהורים.

ה"ה הרב מנדל הכהן רוזנפלד שליט"א

בן כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

במהלך השיחה הופתענו לשמוע גילויים מפתיעים מהקודש פנימה. כגון, מה הגיב הרבי שליט"א בשבוע שהתמעטו הלומדים? להיכן העביר הרבי שליט"א את כרטיסי הלימוד? ומדוע נתממהה הרבי שליט"א מלברך את זקני החסידים בברכת שבתא טבא? את הכול העלינו על גבי הכתב והרי הוא לפניכם.

אגב דעסקינן בימי שישי ושבת מציין ר' סיני לאופן לימוד חומש ורש"י במשנת אדמו"ר זיע"א:

רבינו לא היתה דעתו נוחה מלימוד הפרשה עם רש"י בהעברה בעלמא ביום שישי. תדיר היה מעורר על כך שלימוד חומש ורש"י אמור להיעשות בכבוד ראש, בעיון ובעומק, מחולק לכל ימות השבוע, בהקדשת זמן מיוחד לכך, ואילו בשישי ושבת הוא זמן החזרה על כך.

הרבי גם ראה בלימוד חומש ורש"י ענין סגולי;

בשנות נשיאותו של רבינו זי"ע, התאמץ פעם להשיג סכום מסוים, והקדיש אותו ללימוד ובחינות חומש ורש"י בתלמוד תורה שלנו, כשהוא עצמו מכין את השאלות לבחינה.

לתמיהתנו מה יום מיומיי, ולמה דוקא לכך, השיב הרבי כי הוא זקוק לזכותו של רש"י שתגן עליו בענין מסוים שעמד אז על הפרק, ולכך התאמץ בזה, כדי לזכות לסייעתא דשמיא בזכות רש"י הק'.

מענין לענין, ניתן להדגיש כאן דבר מופלא בסיפור זה:

ישנם כאלו שמשמשים באמונה כשהם מתעצלים מלעבוד ולפרנס עצמם, ואילו כשהם זקוקים לסגולות הם פונים לבקש מים מקבר רחל ורויטע בענדליך ממערת המכפלה, 'באבות' למיניהם, אכילת ארבעים פעמים פארפיל, או כל כולי האי ואולי...

אחד מחלקי האמונה הנכונה אמור לבוא לידי ביטוי, שכאשר מחפשים סגולות פונים מיד למאמרי רבותינו המפורשים בש"ס. משום מה ישנם כאלו שכשנזכרים למאמרי חז"ל אודות 'העונה אמן ירא שמה' רבא בכל כחו קודעין לו גור דינו של שבעים שנה, 'המשמר שבת כהלכתה אפי' עובד עבודה זרה כדור אגש מוחלין לו, או המדבר לשון הרע ראוי להשליכו לכלבים, אזי הם שוכחים מעצמם... דוקא שם צריך להאמין בפשיטות ולקיים את האמור בתמימות.

בסיפור הנזכר אנו חאים דבר נפלא. אצל הרבי היה פשוט וברור שכשהוגים בתורתו של רש"י הק' אזי שפתוחו דובבת בקב, ואם ק' ברור כי יש סייעתא דשמיא בזכותו הגדולה של רש"י. הדינים היומיומיים והתגלו על פי הכללים האלו.

דבר שכזה הוא בבחינת 'ואמינו בה' ובמשה עבדו', בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה, במאמרי חז"ל, ובמאמרי תלמידי הבעש"ט, בפשיטות ובתמימות.

מכן.

אחד מנכדיו של האמרי אמת' ביקש ממנו פעם שיתן לו הנהגה והדרכה טובה. במענה הורה לו הסבא במילים מדודות: 'במוצאי שבת תמחר לאכול מלוח מלכה, תזדרז לשכב, ובבוקר תשכים מוקדם. זה יהיה לך להנהגה טובה.

הנכד היה מופתע. בטוח היה כי הסבא הגדול יורה לו משהו מעין ח"י פרקים משניות ביום, או לחילופין ח"י שעות רצופות... הוראה שכזו - לילדים מדברים כך... אך הרבי הסביר לו: כשמושכים את המלוח מלכה במוצאי שבת ומאחרים את זמן השינה, אזי גם זמן הקימה בבוקרו של יום ראשון, מאוחר הוא, והיום כולו בתר רישא גריה וכשתחילת השבוע כך - אזי גם כל השבוע נמשך אחריו. מאידך גיסא, כשמשכימים לישון, וביום ראשון קמים מוקדם, מתיישבים בחשק ללמוד, ואזי כל השבוע נמשך אחר כך באופן הראוי!

הצד השווה שבעובדות אלו - מסכם הגר"ס, שגדולים וצדיקים היו עסוקים בכך שה'פרייטיג שבת' יהיו כדבעי.

בדרך אגב מביא ר' סיני את מאמרו המפורסם של האמרי אמת' זי"ע, הדנה אנו אומרים 'השכמת ביהמ"ד' שחרית וערבית, ולכאורה מה השכמה שייכא בערבית. אלא כוונת התנא היא, שכשיש השכמה בערבית לישון בזמן, אזי גם בבוקר שייך השכמה.

אופן הלימוד בימים אלו;

בימי שישי ושבת הלימוד צריך להיות משובח וטוב יותר מן הלימוד במשך ימות החול.

ב'שם משמואל' מבואר כי הטעם שאין מניחין תפילין בשבת הוא משום שתפילין הם עול מלכות שמים ביראה, ואילו בשבת העבודה היא מתוך אהבה. כראי גוונא איתא ב'בני יששכר', כי שבת בגימטריא 'אהבה בכל לב, אהבה בכל נפש, אהבה בכל מאד'.

כיום ניתן לכבד זאת בצורה פשוטה, במשך השבוע לומדים מתוך עול של משיגה, סדרים וכדו', בשבת ניתן ללמוד ללא כל הגבלה. איך שרוצים, מה שרוצים, וכמה שרוצים. הלימוד באופן כזה יכול להיעשות מתוך אהבה, ואמור להיות משובח יותר.

נקודה נוספת; מרן אדמו"ר זיע"א היה מעורר רבות כי ימי שישי-שבת הם זמן החזרה על הלימודים הרבים הנלמדים במשך השבוע, בבחינת זורע וקוצר.

האם תוכלו
לספר לנו על ימי
הבראשית. לפני

כמה שנים התחילו הבחורים להתחזק
בלימוד בימי שישי ושבת?

היה זה לפני שבע שנים. מספר בחורים שמו אל ליבם, אשר אדמו"ר שליט"א מדבר הרבה על ענין ניצול הזמן בימי שישי ושבת קודש, ואף הרבי שליט"א שואל את הבחורים בפרטיות במהלך השבת אם הם למדו שמונה שעות. או אז התארגנו הבחורים מעצמם והדפיסו כרטיסים בהם כתבו את שעות הלימוד שהם מקבלים על עצמם ללמוד. מאז, משבוע לשבוע ומשנה לשנה, זה מוסיף והולך, עוד ועוד בחורים מקבלים על עצמם ללמוד, וממשיכים ביתר שאת וביתר עוז, עם יותר ויותר שעות, בכל הפרישקייט והחיות.

יזכר לטובה הרב זאב מנדלבוץ הי"ד אשר הוא היה מבחורים אלו, ובמשך כמה שנים חילק ואסף את הכרטיסים מהבחורים ומסרם לרבי שליט"א.

מה עושים בהתאחדות הבחורים כדי לדרבן את הבחורים לקבל על עצמם את שעות הלימוד?

האמת היא שמלבד הדפסת הכרטיסים, לא עושים כלום. האת מפני סיבה פשוטה מאוד - לא זקוקים לכך. הבחורים בעצמם מכינים ויודעים את חשיבות הדבר, ואים את התועלת שבדבר, ומרגישים את ההתעלות שיש מלימוד זה.

ראשי החבורות מדווחים על תופעה מעניינת, אם בכל ענין אשר מדברים עם הבחורים, צריך לעבוד על כך במלאכת מחשבת, להסביר ולהלהיב, לספר סיפורים ולהמשיל משלים, הרי שבענין הלימוד בימי שישי ושבת קודש, כמעט ולא צריך לדבר על כך.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בברכת האילנות עם חברי התאחדות הבחורים

איך אתם מטיבירים זאת, איך קודה כדבר הזה, אשר כל בחור מרגיש חובה לעצמו לקבל על עצמו ללמוד שעות אלו?

מהבחורים היקרים בעצמם שמעתי הסבר על כך - הרי בכל השבוע כל בחור לומד בישיבתו, מי בישיבה קטנה, ומי בישיבה גדולה. והנה בשבת קודש יש הזדמנות לכל בחור ללמוד בישיבתו של כ"ק הרבי שליט"א. כל בחור בכל מקום ובכל שעה שהוא לומד בשבת קודש, הוא מצטרף לישיבה זו. ומי אינו רוצה להצטרף ללגיונו של מלך?

מתי מקבלים הבחורים על עצמם ללמוד את שעות הלימוד?

בכל שבוע אחרי החבורה בליל שישי, מחלקים את הכרטיסים. מה נהדר לראות זאת, איך הבחורים יושבים ומתכננים כמה שעות ללמוד, כאשר כל בחור מקבל על עצמו מינימום שמונה שעות לימוד, ויש אשר מוסיפים עוד ועוד שעות.

בענין זה אמר לי הרבי שליט"א שאם בחור רואה שהוא אינו יכול ללמוד שמונה שעות, יקבל על עצמו כמה שעות שהוא כן יכול.

כאן המקום להזכיר לטובה את הבחורים היקרים, הבה"ח שמעון רוזן נ"ו, הבה"ח אליעזר שיפמן נ"ו, והבה"ח אהרן דוב וויס נ"ו. אשר דואגים במסירות לחלק ולאסוף את הכרטיסים מכל בחור ובחור.

מי מוסר את הכרטיסים לרבי שליט"א?

במשך כמה שנים היו הבחורים בעצמם מוסרים את הכרטיסים לרבי שליט"א, אך בשנה אחרונה העבירו תפקיד זה לאחד מראשי החבורות.

יש להדגיש כי הכרטיסים מועברים אל הרבי שליט"א בכל שבוע ושבוע, על אף שיש שבתות שהרבי שליט"א איננו בחצר הקדוש, והדבר כרוך בעמל רב.

כאן המקום לספר - לפני כמה שבועות נסע הרבי שליט"א יחד עם זקני החסידים לשוב מעון. גם לשם

דאגו האחראים לשלוח את הכרטיסים. השליח אשר נבחר לכך היה הרה"ח ר' יחזקאל הניג שליט"א. וכך סיפר לנו ר' יחזקאל לאחר השבת - אחרי התפילה בליל שבת ניגשתי לרבי שליט"א ומסרתי לו את הכרטיסים. באותה עת המתינו זקני החסידים לגשת לבקר ולהתברך בברכת שבתא טובא. אך מיד כאשר הרבי שליט"א קיבל את הכרטיסים לידו, נעמד בתביבות יתירה לבחנם זמן ממושך. כך, כאשר זקני החסידים עומדים מסביב לרבי שליט"א, עיין הרבי בכל כרטיס וכרטיס, העומדים סביבו כמוזב לא ראו מה כתוב בכל כרטיס. אך ראו על פניו של הרבי, כאשר בחן כרטיס אחד נהרו פניו, על כרטיס אחד סימן בידו לאות התפעלות, ועל כרטיס אחר הביט בתמיהה. כך בחן כל כרטיס וכרטיס, ורק משסיים לעבור על כל הכרטיסים נפנה אל זקני החסידים. מוחזה זה המחיש כמה חשוב לרבי שליט"א לימודם של הבחורים היקרים, וכמה עונג ונחת רוח מסיב לו הדבר.

יש שבתות אשר הרבי שליט"א שווה באתרא קדישא מירון. גם לשם דואגים האחראים לשלוח את הכרטיסים, ואין לתאר ולשער בכמה מאמצים כרוך הדבר, אך בשבת כזאת מרוויחים הבחורים דבר חשוב שהרבי שליט"א מחזיר אותם במקום קדוש כזה שזו זכיה גדולה כשלעצמה.

האם כ"ק הרבי שליט"א עובר על כל הכרטיסים?

הרבי שליט"א מקבל את הכרטיסים בחביבות ומעיין בכל שבוע בכל הכרטיסים, בכל כרטיס בפני עצמו. עוד כרטיס ועוד כרטיס, עוד בחור שלומד ועוד בחור שלומד. הרבי בחון את שמות הבחורים, וכמה שעות הם קיבלו על עצמם. הרבה פעמים אחר שמסיים לעיין בכרטיסים, הרבי שליט"א מתעניין מדוע בחור זה לא שלח כרטיס. או על בחור שבכל שבוע מקבל על עצמו יותר שעות לימוד, מה קורה השבוע

שמעט בשעות. הרבה פעמים הרבי שליט"א שולח אותי לדרבן בחור זה או זה שילמד יותר.

הבחורים עצמם יודעים כמה חשוב הדבר להרבי שליט"א. זאת משום שהרבי שואל את הבחורים האם למדו את השעות, או כמה שעות קיבלו על עצמם. כל בחור ובחור מחבורתנו הקיבנו זכה שהרבי שליט"א התעניין אצלו באופן פרטי על שעות הלימוד, והרבה פעמים הרבי שליט"א מדבר על כך באמצע השולחן הטהור ומשבח ברבים את הבחורים שלמדו הרבה שעות.

יש בחורים שחושבים 'אני ממלא לומד, מדוע אני צריך למסור את הכרטיס לאדמו"ר? אך צריכים לדעת כי עצם מסירת הכרטיס לרבי זה דבר חשוב מאוד, שזוכים להזכר לטובה אצל הרבי, ושנית, לרבי יש נחת רוח גדולה מאוד על כל כרטיס שהוא מקבל.

יש בחורים שמסתפקים אם הרבי הבחין בכך שהם מסרו כרטיס או לא הבחין בכך. אך הרבי רואה כל כרטיס וכרטיס ומבחין בכל בחור שמסר או לא מסר. הרבי שליט"א שואל ומברר על כל בחור ובחור.

בוודאי הבחורים היקרים הבחינו כי בתקופה האחרונה השתנו הכרטיסים. יש כרטיס מיוחד לבחורי הישיבה גדולה, וכרטיס מיוחד לבחורי הישיבה קטנה. הדבר נעשה לפי בקשתו של הרבי שליט"א. עובדא האומרת כמה יקר וחשוב לרבי שליט"א ענין הלימוד והכרטיסים המונכסים אלו.

בענין זה אני יכול לומר, אשר אם יש שבוע אשר יש מיעוט לומדים, אני מתבייש להראות את פני הרבי שליט"א. כי הרבי שואל אותי 'מנדל והאם וועט זיין? דא וואך איז גיווען צו ווייניג'.

ועל החשיבות הגדולה שהרבי שליט"א רואה בזה יעיד אשר כמה וכמה פעמים, שלח הרבי שליט"א את הכרטיסים לפרנקפורט להניחם על ציונו הקדוש של רבינו, כ"ק אדמו"ר אור ישראל מסטאלין ז"ע. באחד הפעמים אמר הרבי לשליח להניח את הכרטיסים על הציון הקדוש ולומר: דאס איז פון דיין חבורה פון ארץ ישראל.

מה נאה היא שיחה זו, המביאה טללי חיות והתחזקות לחברי חבורת הבחורים היקרים. בשומעם כמה עונג ונחת רוח יש לרבי שליט"א, בראותו מידי שבוע את 'הצטעלאך' עם הקבלות שהבחורים כותבים. בפרט עתה, בעיצומם של ימי השובבים. אשר הבחורים - חברי החבורה מתחזקים לייקר את השבתות של שובבים, ומוסיפים ללמוד בשבת קודש לפני התפילה.

אשבת פאון רבין פון די חסידים

לרגל שלושים שנה לרבינו מוהרמ"מ זי"ע

נשאם לבם של זקני ובוגרי החסידים, לתת מתנה לרבי, להחזיק מממונם את סדרי הלימוד הנפלאים 8 שעות של השבתות הקדושות, לעילוי נשמתו. הטהורה של רבינו.

ואלו הם התורמים החשובים שליט"א

הרה"ח ר' יוסף קולא שליט"א שבת אחת	הרה"ח ר' שלמה אהרן בר"מ הניג שליט"א שבת אחת	הרה"ח ר' שלמה אינדיק שליט"א שבת אחת
הרה"ח ר' חיים רוזנפלד שליט"א חצי שבת	הרה"ח ר' שלמה אהרן בר"מ הניג שליט"א שבת אחת	הרה"ח ר' בעריש בריזל שליט"א שלוש שבתות
הרה"ח ר' יוחנן רוזנפלד שליט"א שבת אחת	הרה"ח ר' משה זלצמן שליט"א שתי שבתות	הרה"ח ר' חיים ברנשטיין שליט"א שבת אחת
הרה"ח ר' שמואל רוזנפלד שליט"א שבת אחת	הרה"ח ר' חיים יעקב מארך שליט"א שבת אחת	הרה"ח ר' ישראל זאב ברנשטיין שליט"א שבת אחת
הרה"ח ר' אברהם רוזנר שליט"א שבת אחת	הרה"ח ר' שמואל בנימין סופר שליט"א חצי שבת	הרה"ח ר' בנימין יצחק גוטליב שליט"א שבת אחת
הרה"ח ר' יוחנן רכטשפר שליט"א שבת אחת	הרה"ח ר' חיים לייבוש סמט שליט"א שבת אחת	הרה"ח ר' יעקב גרוסמן שליט"א תשע שבתות
הרה"ח ר' נחום רכטשפר שליט"א שבת אחת	הרה"ח ר' יוחנן ציילינגולד שליט"א שבת אחת	הרה"ח ר' זלמן גרוסמן שליט"א שתי שבתות
	הרה"ח ר' אלעזר חיים ציילינגולד שליט"א שבת אחת	הרה"ח ר' יעקב הלטובסקי שליט"א שבת אחת

